

केंद्रीय माहितीचा अधिकार अधिनयम २००५

कलम ४ (१) (ख) मधील १७ बाबींवरील माहिती

कलम ४ (१) (ख) (एक) महाराष्ट्र राज्य हिंदी, सिंधी, गुजराती साहित्य अकादमी, मुंबई या कार्यालयाची संरचना व कार्य

कार्यालयाचे नाव :- महाराष्ट्र राज्य हिंदी, सिंधी, गुजराती साहित्य अकादमी, मुंबई

पत्ता :- जुने जकात घर, विकास विभाग इमारत, दुसरा मजला, शहिद भगतसिंह मार्ग, मुंबई -०१

प्रशासकीय विभागाचे नाव :- पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग

संरचना

सहसंचालक, गट अ - १ पद

निम्नश्रेणी लघुलेखक गट ब (अराप)- १ पद

टिपणी सहायक, गट क - ३ पदे

लिपीक टंकलेखक/देयक लिपीक गट क - ४ पदे

शिपाई - ३ पदे

- राज्यामध्ये मराठी व्यतिरीक्त इतर भाषेच्या (हिंदी, सिंधी आणि गुजराती) विकासासाठी या अकादमीची स्थापना करण्यात आलेली आहे.

हिंदी, सिंधी आणि गुजराती साहित्य अकादमीची उद्दिष्टे :-

- महाराष्ट्र राज्यामध्ये हिंदी, सिंधी आणि गुजराती भाषा तसेच साहित्याच्या सर्वांगीण विकासासाठी प्रोत्साहन देणे.
- महाराष्ट्र राज्यात रहिवाशी असणाऱ्या हिंदी, सिंधी आणि गुजराती भाषिक साहित्यिकांना पुरस्कृत करणे.
- हिंदी, सिंधी आणि गुजराती भाषेच्या उन्नतीसाठी राज्यामध्ये विविध योजना/कार्यक्रमाचे आयोजन करणे.
- हिंदी, सिंधी आणि गुजराती अकादमीद्वारे महाराष्ट्रामध्ये रहिवाशी साहित्यिकांच्या सर्वश्रेष्ठ साहित्यिक पुस्तकांना प्रकाशनासाठी अनुदान देणे.
- महाराष्ट्र राज्यात ज्या संस्था हिंदी, सिंधी आणि गुजराती साहित्याचे जतन करतात अशा संस्थाना आर्थिक अनुदान देणे.
- महाराष्ट्र राज्य हिंदी, सिंधी, गुजराती साहित्य अकादमीतर्फे राज्यात हिंदी, सिंधी आणि गुजराती भाषा आणि साहित्य संवर्धनासाठी आणि प्रचार व प्रसारासाठी संगोष्ठी, परिसंवाद, संमेलन इ. कार्यक्रमाचे आयोजन करणे.
- राजभाषा मराठी आणि हिंदी, सिंधी आणि गुजराती या भाषांमध्ये भाषांतर व इतर साहित्यिक प्रयत्नांद्वारे सृजनात्मक कल्पनांची देवाण घेवाण करणे.

कार्यालयाची वेळ :- कार्यालयीन वेळ : सकाळी ०९.४५ ते सायंकाळी ०५.३० वा.पर्यंत

दूरध्वनी क्रमांक :- दूरध्वनी : ०२२-२२६७२५३९

ई-मेल :- mhsahityaacademy@gmail.com

साप्ताहिक सुट्टी व विशिष्ट :- सर्व रविवार आणि प्रत्येक महिन्यातील दुसरा व चौथा शनिवार
सेवेसाठी ठरविलेला वेळ तसेच शासनाने जाहीर केलेल्या सार्वजनिक सुट्ट्या

**कलम ४ (१) (ख) (दोन) महाराष्ट्र राज्य हिंदी, सिंधी, गुजराती साहित्य अकादमी, मुंबई
कार्यालयातील अधिकारी/कर्मचारी यांच्या अधिकार व कर्तव्याचा तपशील**

अ.क्र.	पदनाम	अधिकार व कर्तव्ये
१	सहसंचालक -१	विभाग प्रमुख, कार्यालय प्रमुख व नियंत्रण अधिकारी म्हणून कार्य. शासनाने वेळोवेळी निर्गमित केलेले नियम, अधिनियम, शासन निर्णय, परिपत्रक, अधिसूचना यानुसार अंमलबजावणी व अकादमीने घेतलेल्या निर्णयाची अंमलबजावणी.
२	निम्नश्रेणी लघुलेखक -१	कार्याध्यक्षांचे व सहसंचालकांचे श्रुतलेखन घेणे.
३	टिपणी सहायक - ३	संबंधित अकादमीचे संपूर्ण कामकाज सांभाळणे, अकादमीने निश्चित केलेल्या कार्यक्रमांचे आयोजन करणे.
४	देयक लिपीक - १	लेखाविषयक कामे करणे.
५	लिपीक - टंकलेखक - ३	टंकलेखनाची कामे करणे, टिपणी सहासकांना सहय्य करणे.
६	शिपाई - ३	कार्यालयातील फाईली, कागदपत्रे वितरण करणे, टपालवाटप, कार्यालय स्वच्छता व तदनुषंगिक इतर कामे

**कलम ४ (१) (ख) (तीन) निर्णय प्रक्रियेतील पर्यवेक्षण व जबाबदारीच्या उत्तरदायीत्व निश्चितीची
कार्य पध्दती**

शा.नि.सा.प्र.वि.क्र.बीएलसी -१९६० - के, दिनांक १९ नोव्हेंबर, १९६० नुसार व शासनाने वेळोवेळी
निर्गमित केलेले नियम, अधिनियम, शासन निर्णय, परिपत्रक, अधिसूचना इत्यादीनुसार देण्यात
आलेल्या प्रशासकीय तसेच वित्तीय प्राधिकारानुसार कार्यालयातील कामकाज चालविले
जाते. अकादमीच्या कार्यकारी समितीच्या बैठकांमध्ये घेण्यात आलेल्या निर्णयाची अंमलबजावणी
कार्यालयाकडून केली जाते.

कलम ४ (१) (ख) (चार) स्वतःची कार्ये पार पाडण्यासाठी प्राधिकरणाकडून ठरविण्यात आलेली मानके

शा.नि.सा.प्र.वि.क्र.बीएलसी -१९६० - के, दिनांक १९ नोव्हेंबर, १९६० नुसार व शासनाने वेळोवेळी निर्गमित केलेले नियम, अधिनियम, शासन निर्णय, परिपत्रक, अधिसूचना इत्यादीनुसार देण्यात आलेल्या प्रशासकीय तसेच वित्तीय प्राधिकारानुसार कार्यालयातील कामकाज चालविले जाते. अकादमीच्या कार्यकारी समितीच्या बैठकांमध्ये घेण्यात आलेल्या निर्णयाची अंमलबजावणी कार्यालयाकडून केली जाते. सामान्य प्रशासन विभाग (रचना व कार्यपद्धती) यांनी ठरवून दिलेल्या कामाच्या प्रमाणानुसार कार्यालयीन कामकाज पार पाडण्यासाठी प्रकाशित केलेल्या मंत्रालयीन कार्यपद्धती नियम पुस्तिकेत नमूद केल्यानुसार तसेच शासनाने वेळोवेळी दिलेल्या निर्देशानुसार कर्मचाऱ्यांकडून कामकाज केले जाते.

कलम ४ (१) (ख) (पाच) कामाशी संबंधित नियम, विनियम, सुचना, नियमपुस्तिका आणि अभिलेख

महाराष्ट्रराज्य हिंदी, सिंधी, गुजराती साहित्य अकादमीची निर्मिती खालील शासन निर्णयान्वये झालेली आहे.

अ.क्र.	साहित्य अकादमीचे नाव	शासन निर्णय
१	हिंदी साहित्य अकादमी	सामान्य प्रशासन विभाग शा.नि.क्र.ओएफएल १०८०/११४९-XXIX दि. ०९ मार्च १९८२
२	सिंधी साहित्य अकादमी	सामान्य प्रशासन विभाग शा.नि.क्र.ओएफएल १०८२/सीआर-९/८२/ अल्पसंख्यांक कक्ष दि. २४ जानेवारी १९८३
३	गुजराती साहित्य अकादमी	समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रीडा विभाग शा.नि.क्र.गुसाअ -१०९४/प्र.क्र.- ५०७/९६/सां.का.४ दि. ३० ऑगस्ट १९९६

विभागाकडून वेगवेगळ्या विषयाबाबत प्राप्त होणारे शासन निर्णय, परिपत्रक, अध्यादेश, यानुसार तसेच वेळोवेळी अकादमीच्या कार्यकारी समितीच्या बैठकीत घेण्यात येणाऱ्या निर्णयांची अंमलबजावणी केली जाते. अकादमीशी संबंधित विविध शासन निर्णय अकादमीच्या संकेतस्थळावर उपलब्ध करून देण्यात आले आहेत.

कलम ४ (१) (ख) (सहा)महाराष्ट्रराज्य हिंदी, सिंधी, गुजराती साहित्य अकादमीत उपलब्ध दस्तावेजांची यादी.

अ.क्र.	शाखा	दस्तावेज
१	आस्थापना शाखा	आस्थापना विषयक संचिका
२	लेखा शाखा	लेखा विषयक संचिका
३	हिंदी साहित्य अकादमी	हिंदी साहित्य अकादमीशी संबंधित संचिका
४	सिंधी साहित्य अकादमी	सिंधी साहित्य अकादमीशी संबंधित संचिका
५	गुजराती साहित्य अकादमी	गुजराती साहित्य अकादमीशी संबंधित संचिका

कलम ४ (१) (ख) (सात)महाराष्ट्रराज्य हिंदी, सिंधी, गुजराती साहित्य अकादमीच्या कार्यालयाच्या परिणामकारक कामासाठी जनसामान्यांशी सल्लामसलत करण्याची व्यवस्था

महाराष्ट्र राज्य हिंदी,सिंधी,गुजराती साहित्य अकादमीची उद्दिष्टे, प्रकल्प, पुरस्कार योजना अर्ज, पुस्तक प्रकाशन अनुदान योजना अर्ज, ग्रंथालय अनुदान योजना अर्ज, अकादमीच्या सहयोगाने प्रकाशित पुस्तकांची यादी अकादमीच्या संकेतस्थळावर प्रसिध्द करण्यात येते. याबाबत सर्वसामान्य जनतेची मते व निवेदने पत्राद्वारे अथवा ई-मेल द्वारे प्राप्त व्हावीत यासाठी अकादमीच्या पत्रव्यवहाराचा पत्ता, दुरध्वनी व ई-मेल अकादमीच्या mhsahityaacademy@gmail.com या संकेतस्थळावर प्रसिध्द करण्यात आलेला आहे.

कलम ४ (१) (ख) (आठ)महाराष्ट्रराज्य हिंदी, सिंधी, गुजराती साहित्य अकादमीच्या समितीची यादी प्रकाशित करणे.

महाराष्ट्र राज्य हिंदी,सिंधी,गुजराती साहित्य अकादमीची व समित्यांची रचना खालीलप्रमाणे आहे.

समितीचे नाव	अध्यक्ष	कार्याध्यक्ष	सदस्य सचिव	अशासकीय सदस्य
हिंदी साहित्य अकादमी	मा.मंत्री, सांस्कृतिक कार्य विभाग	श्री. शीतलाप्रसाद दुबे	सहसंचालक	३० अशासकीय सदस्य
सिंधी साहित्य अकादमी	मा.मंत्री, सांस्कृतिक कार्य विभाग	डॉ.गुरुमुख जगवाणी	सहसंचालक	३४ अशासकीय सदस्य
गुजराती साहित्य अकादमी	मा.मंत्री, सांस्कृतिक कार्य विभाग	श्री.नवीनभाई दवे	सहसंचालक	२४अशासकीय सदस्य

**कलम ४ (१) (ख) (नऊ)महाराष्ट्रराज्य हिंदी, सिंधी, गुजराती साहित्य अकादमी या
कार्यालयातील अधिकारी व कर्मचारी यांची यादी**

महाराष्ट्र राज्य हिंदी, सिंधी, गुजराती साहित्य अकादमी या कार्यालयातील अधिकारी/कर्मचारी यांची
नावे, पदनाम, याबाबतची यादी

अ.क्र.	अधिकारी/कर्मचाऱ्यांचे नांव	पदनाम	रुजू दिनांक
१	श्री. सचिन वसंतराव निंबाळकर	सहसंचालक	२९/०८/२०१७
२	रिक्त	निम्नश्रेणी लघुलेखक	-
३	रिक्त	टिपणी सहायक	-
४	रिक्त	टिपणी सहायक	-
५	रिक्त	टिपणी सहायक	-
६	रिक्त	देयक लिपीक	-
७	रिक्त	लिपीक टंकलेखक	-
८	रिक्त	लिपीक टंकलेखक	-
९	रिक्त	लिपीक टंकलेखक	-
१०	रिक्त	शिपाई	-
११	रिक्त	शिपाई	-
१२	रिक्त	शिपाई	-

कलम ४ (१) (ख) (दहा)महाराष्ट्रराज्य हिंदी, सिंधी, गुजराती साहित्य अकादमी या कार्यालयातील अधिकारी व कर्मचारी यांची नावे व त्यांचे मासिक वेतन

अ.क्र.	नाव	पदनाम	वेतनश्रेणी	मूळ वेतन (रूपये)
१	श्री. सचिन वसंतराव निंबाळकर	सहसंचालक	S-२० : ५६१००-१७७५००	५७,८००/-
२	रिक्त	निम्नश्रेणी लघुलेखक	S-१४ : ३८६००-१२२८००	-
३	रिक्त	टिपणी सहायक	S-८ : २५५००-८११००	-
४	रिक्त	टिपणी सहायक	S-८ : २५५००-८११००	-
५	रिक्त	टिपणी सहायक	S-८ : २५५००-८११००	-
६	रिक्त	देयक लिपीक	S-६ : १९९००-६३२००	-
७	रिक्त	लिपीक टंकलेखक	S-६ : १९९००-६३२००	-
८	रिक्त	लिपीक टंकलेखक	S-६ : १९९००-६३२००	-
९	रिक्त	लिपीक टंकलेखक	S-६ : १९९००-६३२००	-
१०	रिक्त	शिपाई	S-१ : १५०००-४७६००	-
११	रिक्त	शिपाई	S-१ : १५०००-४७६००	-
१२	रिक्त	शिपाई	S-१ : १५०००-४७६००	-

कलम (४) (१) (ख) (अकरा) महाराष्ट्र राज्य हिंदी, सिंधी, गुजराती साहित्य अकादमी कार्यालयाचे मंजूर अंदाजपत्रक व खर्चाचा तपशिल याची विस्तृत माहिती प्रकाशित करणे .

सन २०१९- २०

झेडडी- २ २२०५, कला व संस्कृती (००) १०२,- कला व संस्कृती यांचे प्रचालन,
(०८) (०१) हिंदी अकादमीची स्थापना (२२०५ १६८८)

अ.क्र	अंदाज पत्रकिय शीर्षाचे वर्णन	अर्थसंकल्पिय तरतूद (२०१९- २०)
१.	२२०५ १६८८ ०१ वेतन	१४,००,०००
२.	२२०५ १६८८ ११ देशातर्गत प्रवास	१,०००
३.	२२०५ १६८८ १३ कार्यालयीन खर्च	१,००,०००
४.	२२०५ १६८८ १७ संगणक खर्च	७५,०००
५.	२२०५ १६८८ ३१ सहायक अनुदाने	३६,९९,०००

झेडडी- २ २२०५, कला व संस्कृती (००) १०२,- कला व संस्कृती यांचे प्रचालन,
(०९) (०१) सिंधी अकादमीची स्थापना (२२०५ १६९७)

६.	२२०५ १६९७ ०१ वेतन	२,४८,०००
७.	२२०५ १६९७ ११ देशातर्गत प्रवास	५,०००
८.	२२०५ १६९७ १७ संगणक खर्च	१०,०००
९.	२२०५ १६९७ ३१ सहायक अनुदाने	३७,८५,०००

झेडडी- २ २२०५, कला व संस्कृती (००) १०२,- कला व संस्कृती यांचे प्रचालन,
(१२) (०१) गुजराती अकादमीची स्थापना (२२०५ १७२१)

१०.	२२०५ १७२१ ०१ वेतन	२,४८,०००
११.	२२०५ १७२१ ११ देशातर्गत प्रवास	५,०००
१२.	२२०५ १७२१ १३ कार्यालयीन खर्च	२५,०००
१३.	२२०५ १७२१ १७ संगणक खर्च	२५,०००
१४.	२२०५ १७२१ ३१ सहायक अनुदाने	३७,४५,०००

कलम ४ (१) (ख) (बारा)महाराष्ट्र राज्य हिंदी, सिंधी, गुजराती साहित्य अकादमीच्या कार्यालयातील अनुदान वाटपाच्या कार्यक्रमाची कार्यपध्दती महाराष्ट्र राज्य हिंदी, सिंधी, गुजराती साहित्य अकादमीच्या अंदाजपत्रकीय तरतुदीनुसार वित्त विभागाने दिलेल्या मार्गदर्शक सुचनांप्रमाणे अर्थसंकल्पीय वितरण प्रणाली (B.D.S.)वर शासनाने उपलब्ध करून दिलेल्या मर्यादेत अनुदानाचे वितरण करण्यात येते. या कार्यालयाकडून खालील शासन निर्णयानुसार अनुदान कार्यपध्दती अवलंबली जाते

अ.क्र.	योजनेचे नाव	योजनेची कार्यपध्दती
१	पुरस्कार योजना -हिंदी अकादमी	हिंदीअकादमीद्वारे प्रतिवर्षी २ अखिल भारतीय जीवन गौरव सन्मान पुरस्कार, ८ राज्यस्तरीय सन्मान जीवन गौरव पुरस्कार आणि १३ विधा प्रकारात ३९ (स्वर्ण, रजत, कांस्य असे प्रत्येक विधा प्रकारात तिन याप्रमाणे ३९) असे एकूण ४९ पुरस्कार देण्यात येतात. पुरस्कारासाठी वृत्तपत्रात जाहीरात देउन अर्ज/शिफारसी मागविण्यात येतात. अकादमीने गठीत केलेल्या उपसमितीमार्फत पुरस्कारासाठी पात्र साहित्यिकांची निवड करण्यात येते.
२	पुरस्कार योजना - सिंधी अकादमी	सिंधी अकादमीद्वारे प्रतिवर्षी एकूण ९ पुरस्कार देण्यात येतात. त्यात १ जीवन गौरव पुरस्कार, ४ वाङ्मय पुरस्कार आणि ४ इतर (अनुवाद, काव्य, पत्रकारिता व नवोदित साहित्यिक) पुरस्कार देण्यात येतात. पुरस्कारासाठी वृत्तपत्रात जाहीरात देउन अर्ज/शिफारसी मागविण्यात येतात. अकादमीने गठीत केलेल्या उपसमितीमार्फत पुरस्कारासाठी पात्र साहित्यिकांची निवड करण्यात येते.
३	पुरस्कार योजना - गुजराती अकादमी	गुजराती अकादमीद्वारे प्रतिवर्षी २४ पुरस्कार देण्यात येतात. त्यात २ कवी नर्मद पुरस्कार (मराठी व गुजराती), ४ जीवन गौरव पुरस्कार (साहित्य, कला, पत्रकारिता, संस्था) व ९ वाङ्मय पुरस्कार प्रत्येकी दोन याप्रमाणे अठरा असे एकूण २४ पुरस्कार देण्यात येतात. पुरस्कारासाठी वृत्तपत्रात जाहीरात देउन अर्ज/शिफारसी मागविण्यात येतात. अकादमीने गठीत केलेल्या उपसमितीमार्फत पुरस्कारासाठी पात्र साहित्यिकांची निवड करण्यात येते.
४	पुस्तक प्रकाशन अनुदान	पुस्तक प्रकाशन अनुदानासाठी वृत्तपत्रात जाहीरात देउन अर्ज आणि पुस्तकांची हस्तलिखिते मागविण्यात येतात. अकादमीने गठीत केलेल्या उपसमितीमार्फत पात्र पुस्तकांची निवड करण्यात येउन सदर पुस्तक

		प्रकाशनासाठी रु. २०,०००/- ते २०,०००/- अनुदान देण्यात येते.
५	ग्रंथालय अनुदान	ग्रंथालय अनुदानासाठी वृत्तपत्रात जाहीरात देउन अर्ज आणि पुस्तकांची यादी मागविण्यात येते. अकादमीने गठीत केलेल्या उपसमितीमार्फत पात्र ग्रंथालयांची निवड करण्यात येउन पुस्तक खरेदीसाठी रु. २०,०००/- ते २०,०००/- अनुदान देण्यात येते.
६	साहित्यिक व सांस्कृतिक कार्यक्रम	अकादमीने/अकादमीच्या समितीने गठीत केलेल्या ठिकाणी भाषेच्या प्रचार व प्रसारासाठी विविध साहित्यिक व सांस्कृतिक कार्यक्रमांचे आयोजन करण्यात येते.
७	कविसंमेलन	अकादमीने/अकादमीच्या समितीने गठीत केलेल्या ठिकाणी कविसंमेलनाचे आयोजन करण्यात येते.

कलम ४ (१) (ख) (तेरा) व्यक्तींना सवलती, परवाने किंवा प्राधिकारपत्रे याबाबतची माहिती निरंक

कलम ४ (१) (ख) (चौदा) इलेक्ट्रॉनिक स्वरूपात उपलब्ध असलेल्या किंवा कार्यालयात उपलब्ध असलेल्या माहिती संबंधातील तपशील.

माहितीचा अधिकार अधिनियम, २००५ च्या ४ (ख) अन्वये प्रत्येक सार्वजनिक प्राधिकरणाने प्रसिध्द करावयाची माहिती अकामदमीच्या स्तरावर उपलब्ध आहे तसेच सदर माहिती अकादमीच्या संकेतस्थळावर प्रसिध्द करण्यात आली आहे.

कलम ४ (१) (ख) पंधरा) महाराष्ट्र राज्य हिंदी, सिंधी, गुजराती साहित्य अकादमीच्या कामकाजाची माहिती.

महाराष्ट्र राज्य हिंदी, सिंधी, गुजराती साहित्य अकादमीच्या कार्यालयीन कामकाजाची माहिती कार्यालयीन वेळेत (सकाळी ०९:४५ ते ०५:३०) नागरिकांना उपलब्ध होउ शकते.

कलम ४ (१) (ख) (सोळा) महाराष्ट्र राज्य हिंदी, सिंधी, गुजराती साहित्य अकादमीतील अपिलीय अधिकारी / जन माहिती अधिकारी यांची विस्तृत माहिती प्रकाशित करणे

अपिलीय अधिकाऱ्याचे नाव	कार्यालयाचे नाव व पत्ता	दुरध्वनी क्रमांक
उपसचिव, सांस्कृतिक कार्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई	सांस्कृतिक कार्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई	०२२ -२२०२ ५६१२
जन माहिती अधिकाऱ्याचे नाव सहसंचालक तथा जन माहिती अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य हिंदी, सिंधी, गुजराती साहित्य अकादमी मुंबई	महाराष्ट्र राज्य हिंदी, सिंधी, गुजराती साहित्य अकादमी जुने जकात घर, विकास विभाग इमारत, दुसरा मजला, शहिद भगतसिंह मार्ग, मुंबई - ०१	०२२ -२२६७२५३९

कलम ४ (१) (ख) (सतरा) विहित करण्यात येईल अशी इतर माहिती प्रसिध्द करणे आणि त्यानंतर दरवर्षी ती प्रकाशने अद्ययावत करणे.

अकादमीच्या <http://mahasahitya.org> या संकेतस्थळावरील माहिती नियतकालावधीत अद्ययावत करण्यात येईल.